

REFERAT Ældrerådet d. 23-10-2024

Mødedato Onsdag d. 23. oktober 2024 kl. 09:30

Mødested C1.26

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra sidste møde.....	3
Nyt fra formanden.....	4
Orientering om budgetopfølgningen pr. 31. august 2024.....	5
Afrapportering fra §17, stk. 4 udvalget vedr. boligformer for ældre.....	6
Revision af tekst på herning.dk.....	9
Nyt fra rådets medlemmer.....	11
Nyt fra nedsatte udvalg.....	12
Dato for næste møde.....	13
Eventuelt.....	14

Punkt 80: Godkendelse af referat fra sidste møde

00.00.00-P19-1859-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Godkendelse af referat fra mødet den 25. september 2024.

Beslutning

Referatet godkendt.

Punkt 81: Nyt fra formanden

00.00.00-P19-1876-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Den 27. september deltog Bodil med Frivilligcenter Herning og Huset No. 7 i fejringen af årets frivillige. Jeg sad ved bord med Belinda Hornshøj, som har startet Bedste venner. Det handler om børn og ældre, som møder hinanden.

De kommer senere i Ældrerådet og fortæller mere om projektet.

Den 30. september kl. 10,30 var Hanne Frølund og Bodil til et møde med borgmester Dorthe West omkring det kommende ældrerådvalg.

Det ligger klart, at vi ikke får et fremmødevalg, men der skal arbejdes på, at der kan komme til at stå en stemmeurne på valgstederne, hvor man kan komme sin ældreråds-stemmeseddel i.

Vi skal være meget opmærksomme på at få skrevet i materialet, at det kan afleveres på valgstederne. Der er jo flere steder, hvor der er meget langt til en postkasse.

Vi snakkede også om, at vi skal vente lidt med at tælle stemmerne op, da det tager lang tid med postvæsenet.

Den 1. oktober - Ældredag på rådhuset var en god dag dog ærgerligt, at vi ikke kan få lidt flere til at komme.

Den 2. oktober var Bodil inviteret til sundhedsdag på Toftebo i Hammerum . Jeg sad sammen med Elsebeth Happle Sørensen fra seniorråd øst. Der var ikke den store interesse, men vi fik da vist flaget.

Den 3. oktober deltog Hanne F. og Bodil i et møde med Anders Kühnau og øvrige ældreråd i kommunerne i Gødstrup-klyngen. Der blev drøftet emner i forbindelse med sundhedsstrukturen. Blandt andet fokus på de medicinske afdelinger, klyngesamarbejdet og sundhedsaftalen, borger- og patientinddragelse samt brugerråd på Regionshospitalet Gødstrup.

Det blev drøftet om det kunne være en mulighed at invitere Anders Kühnau, seniorrådene og eventuelt udvalget til et møde i foråret 2025.

Den 11. oktober var Hanne F. og Bodil til møde med Søren Christensen og Joan Hansen.

Punkt 82: Orientering om budgetopfølgningen pr. 31. august 2024

00.30.00-G01-2-23

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   ØKE   BYR

Sagsbehandler: -

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Der orienteres om budgetopfølgningen pr. 31. august 2024, herunder forventningerne til Ældrerådets regnskabsresultat.

Mariane Nannerup deltager under punktets behandling.

Sagsfremstilling

Budgetopfølgning for Serviceområde 18, Sundhed og Ældre:

Årets 2. politiske budgetopfølgning behandles i Social- og Sundhedsudvalget den 23. oktober. Der forventes et samlet mindreforbrug på 2,278 mio. kr. på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre. Resultatet omfatter ikke midler fra Ældre aftalen til kvalitetsløft af ældreplejen, 1,889 mio. kr., som efterfølgende er udmøntet på Byrådsmødet den 8. oktober 2024. Mindreforbruget inkl. midler fra ældre aftalen udgør således 4,167 mio. kr.

Budgetopfølgning for Ældrerådet:

Budgetopfølgningen pr. 31. august 2024 for Ældrerådets budget viser et forventet merforbrug i 2024 på 11.000 kr. Resultatet vil blive gennemgået på mødet.

Indstilling

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 83: Afrapportering fra §17, stk. 4 udvalget vedr. boligformer for ældre

00.22.04-A00-3-24

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
							X	X

Sagsbehandler: Søren L. Christensen

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Herning Byråd besluttede den 5. marts 2024 (pkt. 24) at nedsætte et §17, stk. 4 udvalg med temaet "Boligformer – ældre". Byrådets forventning er, at udvalget midt i august kommer med et indspil til Herning Kommunes boligstrategiske udvikling, som kan indgå i arbejdet med den kommende kommuneplan.

Udvalget har nu udarbejdet en afrapportering, som indeholder fem anbefalinger til den fremadrettede strategiske udvikling af seniorboligformer i Herning Kommune:

1. Planlæg for rækkehuse/klyngehuse i centerbyer og forstæder
2. Planlæg udstykninger ud fra princippet "Halvt så stort, dobbelt så rart"
3. Vær aktivt opsøgende ift. etablering af færdige konceptbofællesskaber i Herning by; både seniorbofællesskaber og aldersblandede
4. Plej mindre initiativer i landsbyerne
5. Stil krav i planlægning og salg om, at der skal indarbejdes socialt bæredygtige elementer, som er fællesskabsfremmende

Sagsfremstilling

Pr. 1. marts 2024 nedsatte Herning Byråd et § 17, stk. 4 udvalg med temaet "Boligformer – ældre."

Udvalget fik til opgave at arbejde med følgende:

1. Opliste en variation af forskellige relevante seniorboformer i fremtidens Herning, hvor der tages hensyn til alle
2. Egne seniorborgeres ønsker og drømme
3. Erfaringer og anbefalinger fra eksperter på området
4. Beskrive et grundlag for en strategisk udvikling af seniorboligformer i Herning Kommune, hvor der er undersøgt konkrete eksempler på enten nybyggeri eller ombygning af boliger eller boligområder, der understøtter relationer og fællesskaber.

Afsættet for udvalgets opgave var, at måden borgere bor på kan påvirke kvaliteten af seniorlivet (50+), hvis der er let adgang til relationer eller fællesskaber i de nærområder, man oplever sig knyttet til.

Byrådet udpegede samtidig følgende medlemmer til udvalget: Lone Børlum (formand), Ulrik Hyldgaard (næstformand), Mette Guldborg og Rikke Worsøe.

Udvalgets arbejde er nu sammenfattet i en afrapportering og munder ud i fem anbefalinger til den fremadrettede strategiske udvikling af seniorboligformer i Herning Kommune.

Udvalgets metodiske tilgang

Udvalget er kommet frem til de fem anbefalinger ved at have fokus på erfaringer og anbefalinger fra eksperter, lokale data om flyttemønstre samt nationale undersøgelser. Derudover har udvalget været på studietur, og der er gennemført en spørgeskemaundersøgelse for at få indblik i egne seniorborgeres ønsker.

Udvalget har fået oplæg og input fra: Peter Mortensen (Fællesbo), Kaare Dahlmann (ARC), Marius Reese (Planafdelingen), Jesper Ole Jensen (BUILD, Aalborg Universitet), Per Schulze (PensionDanmark) og Rikke Ulk (Antropologerne).

I maj 2024 var udvalget på en studietur til tre meget forskellige bofællesskaber: Holmsø Boligresort, Balancen i Ry og Plushusene i Lisbjerg og fik oplæg, rundvisninger og mulighed for at møde beboere og høre deres historier og erfaringer.

Herudover er der arbejdet med egne data om flyttemønstre i Herning Kommune, og der er udarbejdet et spørgeskema med det formål at få indblik i borgernes ønsker til seniorboliger og fællesskaber. Spørgeskemaet blev delt digitalt med Landsbykontaktudvalget og Centerbykontaktudvalget, lagt på Herning.dk og Herning Kommunes Facebook. I alt 1.084 borgere har besvaret hele spørgeskemaet.

Udvalgets anbefalinger

Boligen og hjemmet har stor betydning for de fleste mennesker. Betydningen af boligen bliver måske endda større med alderen, når de umiddelbare fysiske omgivelser i højere grad bliver forudsætninger for at trives og for at kunne klare sig selvstændigt i dagligdagen. Flytning til en ny bolig kan være med til at åbne nye muligheder, fremme trivsel og god aldring.

Det kræver dog, at der er boliger, som opfattes som attraktive og alderssvarende. Ifølge de borgere, som har besvaret spørgeskemaet, ønskes en bolig, som er let at vedligeholde, lys, i ét plan og helst med et privat uderum i form af en lille have, terrasse eller altan. Flest vil gerne bo i rækkehus. Er det en etagebolig, skal der være elevator. Nærheden af boligen til indkøb og natur er vigtigst, men mange ønsker også nærhed til relationer, fællesskab og fælles faciliteter.

Mange af kommunens seniorer forventer at flytte indenfor de næste 10 år, og halvdelen af dem forventer, at det bliver svært at finde den bolig, som de gerne vil bo i. Mange vil gerne finde en ny bolig i den by, som de bor i. Men en del, især de yngre seniorer, vil gerne have en bolig i Herning by, som deres næste bolig.

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen ser det ud til, at ønsket om at komme til at bo et sted med mere fællesskab og fælles faciliteter generelt er højt og stiger med alderen. Undersøgelser viser, at trivsel og livskvalitet øges, når man er en del af et fællesskab. Derfor kan der give god mening at arbejde med ikke bare at skabe attraktive boliger, men også at tilføje fællesskabsfremmende elementer i både nye og eksisterende boligkvarterer.

Fællesskabsfremmende elementer som fælleshus, værksteder, orangeri mv. kan være med til at skabe grobund for fællesskaber, men er ikke lig med, at det kommer til at ske. Fællesskaber skal faciliteres og plejes. Der er nogen, som skal påtage sig et ansvar.

I bofællesskaber er der særligt fokus på at skabe fællesskab. Især blandt de 56-76-årige borgere ser der ud til at være stor interesse for bofællesskab, og de fleste foretrækker et nøgleklart koncept. Konceptbofællesskaber kan muliggøre boformen for mennesker, der ikke af egen kraft ville gå sammen og etablere et fællesskab nedefra. Generelt viser undersøgelser og erfaringer, at der er tilfredshed blandt beboerne med de nøgleklare koncepter; beboerne oplever, at livskvaliteten øges og boformen giver tryghed, fællesskab og modvirker ensomhed. Nogle beboere bliver også mere aktive og motionerer mere.

På denne baggrund er udvalget kommet frem til fem anbefalinger til den fremadrettede strategiske udvikling af seniorboligformer i Herning Kommune, hvor der i højere grad sker en samtænkning af boligform, ejerform, beliggenhed og fællesskaber:

- Planlæg for rækkehuse/klyngehuse i centerbyer og forstæder. Bland boligformer og ejerformer i nye kvarterer (både privat og almen).
- Planlæg udstykninger ud fra princippet "Halvt så stort, dobbelt så rart", så der gives mulighed for eks. at bygge et mindre parcelhus på ca. 100 m² på en mindre grund. Et mindre privat uderum er vigtigt i alle

boformer og kan suppleres af større grønne fællesarealer.

- Vær aktivt opsøgende ift. etablering af færdige konceptbofællesskaber i Herning by; både seniorbofællesskaber og aldersblandede. Det handler både om planlægning og kontakt til relevante developere. Det er den hurtigste vej til at få etableret flere bofællesskaber.
- Plej mindre initiativer i landsbyerne gennem aktiv dialog med lokale håndværksmestre, udpegning af gode placeringer og deling af data.
- Stil krav i planlægning og salg om, at der skal indarbejdes socialt bæredygtige elementer, som er fællesskabsfremmende, især ved større parceller. Det kan eksempelvis være bydelsfælleshushus, værksteder osv.

Byrådet har den 27. august 2024 besluttet, at afrapporteringen tages til efterretning, idet det anbefales, at relevante fagudvalg arbejder videre med anbefalingerne.

Indstilling

Formanden indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Punktet udsat til næste møde.

Bilag

Afrapportering 17.4 Boligformer for Ældre

Punkt 84: Revision af tekst på herning.dk

27.69.40-G01-3-21

Kommunikation

DIR   BFU   SOS   BSK   KFU   BYB   MIN   Å~KE   BYR

Sagsbehandler: -

Å~vrige sagsbehandlere: -

Resume

PÅ¥ mÅ,de den 12. juni drÅ,ftede Å†ldrerÅ¥det kommunikationsplanen. I den forbindelse blev det nÅ!vnt, at teksten pÅ¥ hjemmesiden skal revideres.

Punktet blev udsat pÅ¥ Å†ldrerÅ¥dets mÅ,de den 29. august 2024 og efterfÅ,lgende drÅ,ftet pÅ¥ mÅ,de den 25. september 2024.

Sagsfremstilling

PÅ¥ Herning.dk fremgÅ¥r det pÅ¥ siden om Å†ldrerÅ¥det, hvor Å†ldrerÅ¥det har gjort en forskel.

Der stÅ¥r:

- I samarbejde med forvaltningen har Å†ldrerÅ¥det haft indflydelse pÅ¥ at forbedre kommunens hjemmeside for Å!ldre.
- Å†ldrerÅ¥det har lÅ!nge Å,nsket, at madlavningen kom tilbage pÅ¥ plejehjemmene. Det er nu besluttet.
- Å†lderÅ¥det har vÅ!ret med til at ivÅ!rksÅ!tte tiltag for at forebygge ensomhed hos Å!ldre. Der er etableret 16 sÅ,ndagscafeer rundt i Herning Kommune.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ Herning Kommunes arbejde med begrebet vÅ!rdighed - som er endt med en vÅ!rdighedspolitik.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ Herning Kommunes arbejde med pÅ¥rÅ,rende - som er endt med en pÅ¥rÅ,rendestrategi.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ bibeholdelse af klippekortordningen inden, der kom en politisk aftale pÅ¥ omrÅ¥det.
- Å†ldrerÅ¥det har pÅ¥virket til at administration af klippekortordningen pÅ¥ plejehjemmene administreres ude pÅ¥ de enkelte plejecentre.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ at gÅ¥gaderenoveringen er tilgÅ!ngelige for Å!ldre og handicappede.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ et forbedret valgmateriale i forbindelse med Å!ldrerÅ¥dsvalget.
- FNs Å!dredag - Å†ldrerÅ¥det afholder Å†ldrerÅ¥dets temadag, hvor vi samler ca. 150 borgere over 60 Å¥r til en dag med underholdning og foredrag om aktuelle emner.

Derudover fÅ,lger Å†ldrerÅ¥det udviklingen og tiltag for Å!ldre i hele kommunen.

PÅ¥ mÅ,de den 25. september blev det foreslÅ¥et Å!ndret til:

- Å†lderÅ¥det har vÅ!ret med til at ivÅ!rksÅ!tte tiltag for at forebygge ensomhed hos Å!ldre.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ at gÅ¥gaderenoveringen er tilgÅ!ngelige for Å!ldre og handicappede.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ et forbedret valgmateriale i forbindelse med Å!ldrerÅ¥dsvalget.
- FNs Å!dredag - Å†ldrerÅ¥det afholder Å†ldrerÅ¥dets temadag, hvor vi samler ca. 100 borgere over 60 Å¥r til en dag med underholdning og foredrag om aktuelle emner.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ indfÅ,rsel af buskort for pensionister.
- Å†ldrerÅ¥det har haft indflydelse pÅ¥ placering og indretning af det nye plejecenter i Snebjerg.
- Å†ldrerÅ¥det har afgivet hÅ,ringssvar forud for besparelser pÅ¥ Å!dreomrÅ¥det.

- ÆlðrerÆdet har afgivet hÆ, ringssvar i forhold til Æ!ndringer indenfor kollektiv trafik.

Derudover fÆ, lger Æ!drerÆdet udviklingen og tiltag for Æ!ldre i hele kommunen.

Indstilling

Formanden indstiller,

at Æ!ndringen godkendes

at den nye tekst lÆ, gges pÆ, herning.dk

Beslutning

Den nye tekst fra mÆ, det den 25. september blev godkendt med enkelte rettelser.
Teksten udskiftes pÆ, herning.dk.

Punkt 85: Nyt fra rådets medlemmer

00.00.00-P19-1877-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Danske Ældreråd har inviteret til temadag med emnet: Sundhed i en reformtid - hvad nu?
Temadagen holdes i Vingsted den 27. november 2024.
Hanne Ø., Hanne K., Hanne F., Lis og Bodil tilmeldes.

Efter denne temadag drøftes på et kommende møde muligheden for at holde en temadag om emnet for interesserede.

Punkt 86: Nyt fra nedsatte udvalg

00.00.00-P19-1880-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Hanne Frølund orienterede om, at datoen den 27. november 2024 for snak med Ældrerådet på Biblioteket skal slettes.

Lotte bringer det videre til Kommunkationsafdelingen, så det bliver rettet på Facebook.

Punkt 87: Dato for næste møde

00.00.00-P19-1859-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Næste møde holdes den 20. november 2024.

Punkt 88: Eventuelt

00.00.00-P19-1881-07

Kommunikation

DIR FOU BFU SOS BSK KFU BYP TMU ØKE BYR

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Intet.